

Силабус курсу

НОВИННА ЖУРНАЛІСТИКА

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Галузь знань **06 Журналістика**

Спеціальність: **061 Журналістика**

Освітньо-професійна програма «**Правова журналістика**»

Рік навчання: **I**

семестр: **II**

Кількість кредитів: **5**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПП:

к. н. із соц. ком, викл. *Комінярська Людмила Анатоліївна*

Контактна інформація: lputkalec@ukr.net +380966909385

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «**Новинна журналістика**» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр», призначений для вивчення особливостей роботи журналіста з виготовлення новин.

«Медіавиробництво: новинна журналістика» – навчальна дисципліна, націлена на формування у майбутніх журналістів навичок журналістської діяльності, формування їх професійної позиції через інтерпретацію теоретичних і практико-орієнтованих, технологічних знань. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмій осмислювати питання професійної журналістики, ознайомлення студентів із правилами і вимогами до створення новин.

Мета навчальної дисципліни «Новинна журналістика» – надати студентам базові знання та вміння, що стосуються журналістської діяльності в галузі виробництва новин.

Завдання вивчення дисципліни:

1. Надати студентам базові теоретичні знання щодо створення новинних матеріалів.
2. Визначити місце дисципліни серед інших навчальних курсів у структурі вишу.
3. Ознайомити з методами пошуку інформаційних приводів та збору додаткових фактів для новинних матеріалів.
4. Засвоїти принцип «перевернутої піраміди» та сформувані практичні навички написання новинної замітки.
5. Вивчити організаційні основи журналістської діяльності у сфері підготовки новин для різних медіаплатформ.
6. Опанувати особливості роботи з інформаційними жанрами в журналістиці.
7. Дослідити методи адаптації новинного тексту до різних форматів медіа.

8. Узагальнити практичний досвід створення новин у друкованих та онлайн-виданнях, на телебаченні та у цифрових медіа.

9. Зрозуміти ключові критерії творчої діяльності та її форми у журналістській практиці.

10. Вивчити основні етапи творчого процесу при створенні новинного контенту.

11. Дослідити специфіку написання новинних матеріалів на правову, правоохоронну та правозахисну тематику.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Новини як основний медіапродукт	Розуміти поняття контенту, особливості новинного контенту. Знати етапи розвитку новинної журналістики, критерії новинної інформації, специфіку виробництва новинного контенту у різних типах масмедіа.	поточне опитув.
2 / 2	2. Дотримання правила перевернутої піраміди у написанні новини. Написання заголовків.	Знати правило «перевернутої піраміди» у виробництві новин, особливості заголовків новинного контенту, складові ефективного ліду, унікальний контент і плагіат у медійному просторі.	поточне опитув.
2 / 2	3. Робота з інформаційними приводами для новин	Пошук новин: сезонна періодичність подій та інших чинників, що дають змогу журналістам прогнозувати теми матеріалів. Робота з оригінальними непланованими інформаційними приводами. Аналіз інфоприводів. Пошук інфоприводу у результаті аналізу суспільно-політичних питань життя регіону.	поточне опитув.
2 / 2	4. Робота з джерелами інформації.	Налагодження системи професійних контактів новинаря. Специфіка роботи з найрізноманітнішими джерелами інформації. Опрацювання пресрелізів, підготовлених пресслужбами: виділення головної інформації, скорочення та переробка текстів, додавання самостійно здобутої інформації. Створення на основі пресрелізів коротких та розширених заміток.	поточне опитув.
2 / 2	5. Правові основи доступу до	Медіа як джерело інформації. Режими	поточне

	джерел інформації	роботи із джерелами. Робота з інформацією із соціальних мереж. Верифікація та фактчекінг у новинній журналістиці. Фактчекінгові інструменти та організації. Загальні правила роботи з офіційними джерелами.	опитув.
4 / 4	6. Вимоги до текстів новин: дотримання професійних стандартів.	Дотримання журналістських стандартів у новинах. Оперативність і достовірність у написанні новин. Баланс думок і точок зору як ключовий стандарт якості новинного контенту. Відокремлення фактів і коментарів, точність, повнота інформації у створенні новин. Ознаки якісного новинного контенту.	поточне опитув.
4 / 4	7. Жанрова палітра новин	Знати класифікацію жанрів за В. Здорового: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні жанри. Специфіка їхнього застосування у новинній журналістиці. Новини в жанровій системі. Види заміток. Різниця між завіткою та звітом. Інтерв'ю як окреме інформаційне повідомлення: підготовка запитань, створення відповідного заголовку та вступної частини. Створення інформаційного огляду на основі кількох повідомлень на одну тему за певний проміжок часу. Застосування методу репортажного опису дійсності. Жанрові ознаки інформаційної кореспонденції.	поточне опитув.
4 / 4	8. Створення новин для аудіовізуальних медіа	Отримати загальні уявлення про роботу журналіста над відеоматеріалом «у полі» в команді з оператором і режисером. Основні етапи у створенні новини на телебаченні і радіо. Закадровий текст. Технологія начитування дикторського тексту.	поточне опитув.

4 / 4	9. Тексти інформаційних повідомлень для друкованих медіа	Особливості підготовки новин для друкованих медіа. Специфіка новинної інформації у пресі. Хронікальні та розширені замітки у пресі. Репортаж у друкованих медіа. Формування новинних рубрик у друкованих медіа.	поточне опитув.
4 / 4	10. Підготовка новин для інтернет-видань	Розуміти особливості підготовки новин для інтернет-видань. Лаконічність новин в інтернет-медіа. Структура новини. Повтори у підзаголовках та ліді, фрагментація тексту, повтори на початку і нагадування наприкінці повідомлення, використання мультимедійних можливостей та різних форм інтерактивної комунікації.	поточне опитув.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Кость С Журналістика і творчість. Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, Львів, 2023. 562 с.
2. Кияниця Є. Фактори формування та сприйняття медіаконтенту сучасними аудиторіями. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Т. 31 (70). № 3. Ч. 3. 2020. С. 210–215.
3. Маєр К. Журналістика : підручник, пер. з нім. В. Климченка, В. Олійника ; за загал. ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 300 с.
4. Новинна грамотність. Посібник, заг. ред. Наталія Лигачова, Отар Довженко, Діана Дуцик, Дар'я Тарадай. «Детектор медіа», 2018. 120 с.
5. Опришко Л., Сафаров А., Чуранова О. Правила у світі інформації: як українським медіа наблизитися до європейських стандартів : посібник для журналістів. Київ : Рада Європи, 2019. 107 с.
6. Посібник з безпеки для журналістів : посібник для репортерів у небезпечних зонах. 2022. 151 с.
7. Потятиник, Б. В. «4 етапи розвитку нових медіа». URL : <http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analytika/4-etapy-rozvytku-novykh-media.htm>
8. Про медіа. Закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
9. Різун В. Журналістика починається з особи журналіста. Університети Володимира Різуна : Слово на пошану з нагоди 60-річчя / Авт.-упор. Ю. В. Бондар, В. М. Корнєєв. Одеса : Астропринт, 2017. 384 с. С. 347-350.
10. Соломенко Л. Соціальні мережі як джерело новинної інформації від початку російського повномасштабного вторгнення: основні тенденції використання. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2023. № 3 (55). С. 134–141.

11. Як функціонують та завойовують аудиторію неінституціоналізовані новинні телеграм-канали українського сегменту : аналітичний звіт. Київ : ГО «Український інститут медіа та комунікації», 2023. 68 с.
12. Чубук О. Новинна журналістика і соціальні медіа: хто кого «годує» інформацією». Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. С. 121-125.
13. Шульська Н. М., Возняк О. О. Фейкові новини як елемент інформаційної війни. *Modern research in world science : proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. SPC «Sci-conf.com.ua»*. Lviv, Ukraine. 2022.

Інформаційні ресурси

1. <https://speakukraine.net/>
2. <https://www.stopfake.org>
3. <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
4. Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії». URL : <http://medialab.online/news/antyposibnyk/>
5. Видання «Грати». URL : <https://graty.me/igra/zvilni-nedobrochesnogo-suddyu-gra-%D2%91rat/>
6. Матеріали всеукраїнських та регіональних ЗМІ
7. Матеріали на професійному сайті ДетекторМедіа. URL : <https://detector.media/>
8. Інститут масової інфорації. URL : <https://imi.org.ua/>
9. Сайт Академії Української преси. URL : <https://www.aup.com.ua/category/library/>
10. Reporters Without Borders (RSF). URL : <https://rsf.org/en>
11. Платформа прав людини, Центр демократії та верховенства права. URL : <https://cedem.org.ua/>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Новинна журналістика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається	Оцінюється	Визначається	Оцінюється	Визначається	Визначається	Теоретичні

як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	підсумкова робота, яка охоплює теми 1-5	як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	підсумкова робота, яка охоплює теми 6-10	як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу.	як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання самостійної роботи.	питання (4 питання) – по 25 балів макс. 100 балів.
---	---	---	--	--	---	--

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)